

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 162

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 19 Czerwca 1830 roku w Sobotę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Gielda Warszawska dnia 18 Czerwca 1830 r.

Wexle.			Monety			Papiery.					
			żądano	placono		żądano	placono		żądano	placono	
Amszterdam 250 z. h.	2 mies.	840	—	—	Złoto Polskie za 100 zło.	—	—	Listy zastawne, (*)	97	20	
Berlin 100 tal.	2 mies.	590	—	588	Imperjalj ros.	—	—	Obligacje udziałowe po zł. 300	400	388	
Zkrot. ter.		600	—	—	Dukaty Hol. nowe i sztuka.	19	22	Assekuracje skarb.	—	—	
Gdańsk 100 tal.	2 mies.	590	—	—	ditto stare, ważne	—	—	Obligacje pragskie	—	—	
z krot. ter.		—	—	—	ditto na passir.	—	—	Dow. k. centr. likwidacyjnej.	—	—	
Hamburg, 300 Mk.	2 mies.	891	—	—	ditto austriackie.	—	—	ditto ditto za zold.	36	35	
Lipsk 100 tal.	3 mies.	616	15	—	Frydrychsbery	—	—	ditto ditto za inne.	—	—	
Londyn, 1 l. szter.	2 mies.	41	—	—	Pruski kurant	—	—	Zapisy drogowe.	—	—	
Moskwa 100 r. h.	1 mies.	—	—	—	ditto bilety kassowe.	—	—	Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	
Petersburg ditto	1 mies.	—	—	—	Assygn. Ros.	179	10	ditto ditto w srebrze.	—	—	
Paryż, 300 fran.	2 mies.	478	15	—	Bilety bankowe aust. za 100f.R.	—	178	20	ditto 5 od 100 w sr. brze.	—	—
Wiedeń, 150 zł. ren.	2 mies.	616	—	—	Einlösung Szeiny ditto	—	—	ditto 5 od 100 w Hamb. Cert.	—	—	
Wrocław, 100 tal.	2 mies.	591	—	—				ditto ditto w Poz. Angl.	—	—	

(*) Nie licząc w to wartości wynoszącej kuponu Zł. 1 gr. 28 $\frac{1}{2}$

BERLIN. — Dnia 15 czerwca. — Listy zastawne polskie p. C. żądano 98, płacono 97 $\frac{1}{2}$. Obligacje udziałowe polskie z terminem na 1 lipca, z początku płacono 64, w końcu żądano 63 $\frac{1}{2}$.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.*

W dopełnieniu reskryptu Kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji z d. 3 b. m. Nr 3445 (333) z dyrekcji policji i poczt, na wniosek rady ogólnej lekarskiej z dnia 26 kwietnia r. b. Nr 181 wydanego, ogłasza następujące rozporządzenie, które oddzielną drogą przesłane zostaje PP. lekarzom i chirurgom I rzędu, tudzież akuszerom w stolicy zamieszkałym. — 1) Iżby w przypadku zgonu brzemiennej w ostatnich miesiącach ciąży, akuszerka lub inna przy tej ciężarnej obecna osoba, najbliższego lekarza, chirurga, lub akuszerza natychmiast przywołała. — 2) Iżby tenże, bezzwłocznie i bez względu na czas po śmierci upłyniony, zajął się ratowaniem płodu. — 3) Jeżeli zaś zachodzi najmniejsze podejrzenie, iż kocięta znajduje się w stanie pozornej śmierci, iżby lekarz starał się wszelkimi sposobami o przywrócenie tejże do życia, i w tym samym czasie wydobyć dziecięcia zwyczajną drogą przez obrot, lub założenie kleszców. — 4) Kiedy zaś tym sposobem, zamiar się osiągnąć nie dozwala, i środki do przywrócenia matki do życia użyte bez skutku pozostały, lub względem rzeczywistości śmierci żadna z początku zaraz wątpliwość nie zachodzi, iżby wy-

dobył dziecko przez cięcie brzuszno-maciczne (Sectio cesarea) która to operacja, z tą samą ostrożnością wykonaną być powinna, jak na osobie żywej, z zupełnym zanicianiem wszelkiego dochodzenia anatomicznego. Nadto inspektorowie policji wydziałowi obowiązani zostają o każdym zaniedbaniu w tym przedmiocie, jako też o szczęśliwym rozwiązaniu zmarłej, urzędowi municypalnemu donosić. — Warszawa dnia 7 czerwca 1830 r. — Vice-prezydent, *Lubowidzki*. — Za sekr. jlnego, *Wiernicki*.

Posiedzenie Sejmowe Rapport ogólny Rady stanu.

(Dalszy Ciąg.)

IV. Wydział wojny.

1) *Uwolnienia od służby.* — Wojsko doznało w przeciągu 4 lat, to jest od roku 1824 do 1828 włącznie, zmiany następujące: uwolnionych zostało 10,462 ludzi, pensjonowanych 496, umieszczonych w korpusie inwalidów 54, umieszczonych w korpusie weteranów 860, umieszczonych w korpusie weteranów czynnych 740, umarło 2064; ogół 14,476.

Gdy Wasza Cesarsko-Królewska Mość postanowieniem swoim z dnia 6 (18) sierpnia 1828 rozkazać raczyłeś, ażeby uwolnienie podoficerów i żołnierzy, którzy lata swe wystużyli, zawieszonem zostało aż do ukończenia ówczesnej wojny przeciwko Turkom; nie uwolniono więc w tym roku tylko takich, którzy dla słabości zdrowia za niezdatnych do dalszej służby uznanymi zostali, a których liczba

wynosiła 96 ludzi, to jest: uwolnionych 40, pensjonowanych 56, liczba zmarłych w ciągu wspomnianego roku była 971; ogół 1067. Ubytek więc, jakiego doznało wojsko od roku 1824 do 1828 włącznie wynosił 15,543 ludzi.

2) *Pobór do wojska.* — Dla zapełnienia tego braku równie jak celem przyprowadzenia korpusów do nowo przepisane komplety, na mocy postanowień wiekopomnej pamięci Najjaśniejszego cesarza i króla Jmci Alexandra, i stosownie do rozkazów Waszjéj Cesarzsko-Królewskiej Mości wybrano w całym kraju w przeciągu wspomnianych lat pięciu 17,100 ludzi, należących do spisu wojskowego.

3) *Szkoły wojskowe.* — Korpus kadetów w Kaliszu przeszło 200 młodzieży liczący, i szkoła aplikacyjna, w której około 34 uczniów odbierają nauki, uczyniły od czasu swego założenia, coraz większe postępy, tak pod względem moralnego i naukowego ukształcenia uczniów, jakoteż pod względem przyzwoitego onych utrzymania. Skutkiem łożonych w téj mierze usiłowań jest, iż w ciągu lat pięciu wyszło z korpusu kadetów Kaliskich 185 usposobionych uczniów, z których 152 na podoficerów do różnych korpusów wojska, a 33 do rzeczonej szkoły wojskowej aplikacyjnej, dla dalszego tamże w wyższych naukach doskonalenia się przeznaczonych zostało. Szkoła zaś ta w przeciągu czasu dopiero nadmienionym, wydała 36 uczniów zupełnie uzdatnionych, którzy posunięci na stopień oficerski już to w kwatremistrzostwie jenerałném, korpusie artyllerii i inżynierów, już téż nakoniec w innéj broni umieszczeni zostali. Podobnie szkoły podchorążych piechoty i jazdy, tudzież szkoła zimowa artyllerii z rozkazu Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia Cesarzewicza Naczelnego wodza, od lat kilku w Warszawie urządzona, niemniej oczekiwana przyniosły użyteczność, albowiem szkoła podchorążych piechoty 244; szkoła podchorążych jazdy 127; szkoła zaś zimowa artyllerii 34 oficerów, dostatecznie usposobionych, wojsku dostarczyła. Zbawienne skutki z zaprowadzenia szkół pływania coraz bardziej się rozkrzewiają, czyniąc je ogólnie użytecznymi dla ludzkości. Szkoły tego rodzaju, których jest dwie w Warszawie, miały około 5000 uczniów; podobna szkoła urządzona została z rozkazu Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia Naczelnego wodza przy instytucie korpusu kadetów w Kaliszu. Istnienie od lat kilku przy szpitalu głównym wojska, szkoły felcerów, na 24 uczniów założonej, również pomyślne skutki ciągle okazuje, gdyż szkoła ta pod kierunkiem zdatnych lekarzy wojskowych będąca, kilkunastu już wydała młodzieńców, na dobrych felcerów usposobionych. Nakoniec dla ułatwienia lekarzom wojskowym postępu w naukach powołaniu ich potrzebnych, a tém samém udokładnienia pod względem naukowym służby zdrowia wojskowej, urządzona została przy szpitalu głównym w Warszawie biblioteka, do której najlepsze dzieła lekarskie corocznie zakupowane są.

4) *Szpitale wojskowe.* — Szpitale wojskowe, nie przestają być przedmiotem szczególniejszego z strony najwyższej władzy wojskowej baczenia i staranności. Jakoż skutkiem téj troskliwości, szpitale takowe równie jak infirmerje przy korpusie kadetów Kaliskich i w watterdach urządzone, ciągle utrzymywane są w stanie należytem, tak, iż w nich chory żołnierz, obok wzorowego porządku i obojętostwa, stosownego leczenia i żywienia, wszystko to znajduje, co tylko mu ulgę w cierpieniach jego przynieść

może. Uzupełnioną została brakująca jeszcze ilość narzędzi chirurgicznych, któremi teraz wszystkie korpusy wojska są już zaopatrzone, narzędzia te są wyrobem rzemieślnika krajowego, i w doskonałości swéj zagranicznym nie ustępują. Z kilku młodych ludzi, którym kommissja rządowa wojny, ułatwiając sposobność nabywania wiadomości lekarskich w królewsko-Warszawskim uniwersytecie, udziela pewną pomoc pieniężną: w ciągu pięcioletniego czasu weszło sześciu do wojska w stopniu lekarzy bataljonowych i forszus sobie dany z żołdu swego zwrócili.

5) *Sądownictwo wojskowe.* — Przy ustalonym w wojsku porządku i karności, sądownictwo wojskowe odbywa się z ścisłym do przepisów w téj mierze istnących zastosowaniem się. Gdy art. 14 kodexu karnego, oznaczający stosunki pomiędzy sądownictwem cywilno-karzącym, a władzą wojskową, wymagał bliższego wyjaśnienia i rozwinięcia, mianowicie co do zarzutów, i spraw uformowanych osobom wojskowym przed wejściem ich w służbę wojskową, przeto po wspólném w téj mierze zniesieniu się kommissji rządowej wojny z kommissją rządową sprawiedliwości, przyjętém zostało za zasadę: Naprzód: że wyroki w sądach cywilno-karzących przeciw wojskowym, przed wejściem ich w służbę zapadłe, jako prawomocne i nowemu rozpoznaniu nie ulegające, winny być przez władze wojskowe wykonywanemi. Powtóre: że zarzuty i sprawy tymże osobom przed wejściem w ich służbę wojskową uformowane, w których jeszcze wyrok w sądzie cywilno-karzącym nie zapadł, ulegają rozpoznaniu władz wojskowych.

6) *Utrzymanie żołnierza.* — Całe wojsko regularnie żołd swój odbiera, a żołnierz dobrze jest żywiony, ubrany i pod wszelkim względem jak najtroskliwiej utrzymywany, tak, iż wszystko go dochodzi co mu z przepisów przynależy.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Posiedzenie senatu d. 17 czerwca.

Na posiedzeniu niniejszém przyjęła izba senatorska jednomyślnie projekt do prawa zmieniającego przepisy istniejącego prawa o hypotekach, co do obwieszczeń postępowania spadkowego, tudzież co do legitymacji przez świadków.

Izba Poselska, tegoż dnia.

Na posiedzeniu d. 17 b. m. które trwało od godz. 10 do wpół do 6, naradzano się nad projektem do prawa o wścążgach, tułaczach i żebrakach. Dwudziestu pięciu posłów i deputowanych zabierało głosy; w końcu przyjęto projekt większością 72 krések przeciwko 38.

Wiadomości Warszawskie.

— N. Pan wrócił dziś rano o godzinie 2 do stolicy; za N. Panem przybył tak że feldmarszałek hr. Dybiez-Zabalkański.

— Pierwszy tom romansu Waltera-Skotta *Rob Roy*, wydania stereot. wyszedł z druku.

— D. 13 b. m. odbył się pogrzeb ś. p. Mędrzeckiego deputowanego na sejm. Przy drzwiach cmentarza powiedział mowę pogrzebową mecenas Woliński, przy grobie Franciszek Wołowski i Kantorbery Tymowski. — Umieszczamy krótki nekrolog ś. p. Mędrzeckiego. » Urodził się w Warszawie roku 1786 z Marianny z Kaziarskich i Adama adwokata assessorji koronnej. Do października 1804 odbywał nauki w konwicie szlacheckim Warszawskim

do września 1807 pobierał nauki prawa w akademii Krakowskiej; od tych obu kolegów zyskał najchlubniejsze świadectwa. Do września 1809 aplikował się przez rok przy Adamie Ratyńskim adwokacie sądu szlachec. w Lublinie. W dniu 13 grudnia 1809 odbył w Warszawie examen assessorski. Dnia 15 marca 1810 nominowany patronem przy trybunale cywil. depar. warsz. dnia 3 stycznia 1818 nominowany adwokatem przy sądzie appel. król. pol., roku 1826 został nicenensem; roku 1830 deputowanym na sejm z cyrk. IV M. W. Był autorem ważnego dziełka: » O prawie rzeczowém Polskiem opartém na jawności xiąg ziemskich lub grodzkich, a wskutku tego, o ważności zapisu i przeniesienia ad forum proprium recognoscentis, wyjątek z ustaw dawnych Polskich; r. 1828 w drukarni Gałęzowskiego. » Napisał wiele ułotnych poezji pełnych dowcipu. Był jednym z najstawniejszych obrońców w sprawach rozwodowych.

— Podług postrzeżeń *Meteorologa wiejskiego* aż do 22 b. m. poranki będą znacznie chłodne, deszcze nieobfite lub żadne; wiatry częste, lecz przed 21 gwałtownych nie spodziewać się. Od 22 do 27 czerwca, jeżeli znacznie nie odciepleje, spodziewać się aż do 9 lipca częstych deszczów; jeżeli zaś odciepleje, jak jest zdaniem *Meteorologa*, deszcze będą aż do 6 lipca obfite, lecz rzadkie, to jest ze znacznymi przerwami i co do czasu i co do miejsca.

— (Nadestane). — *Dalszy ciąg i koniec opisu choroby cieląt.* (Patrz Nr. 150 G. P.) D. 20 maja odeszło cielę 6. Przewidując że wszystkie pozostałe sztuki choroba poprzęta kazałem im, mimo że zawłoki przez wołę wzdłuż pozaciągane należycie jątrzyły się, pozaciągać jeszcze małe zawłoczki w poprzek przez skórę po pod samą grdyką. Nim zaś te zupełnie się zajątrzyły, czworo sztuk jeszcze do dnia 22 maja do południa padło. D. 24 także odeszło ciele 2 tygodniowe, któremu lękałem się tak wczesnie taką zadać męczarnię. W tym ostatnim tak jak we wszystkich poprzednich, wypadek (sekeji) był tenże sam, z tą jednak różnicą, że wszystkie części gardła grdykę otaczające, bliższy od naturalnego miały kolor. Od 21 maja wszystkie pozostałe 16 sztuk zdają się być zdrowe i żwawe. — Co w tej słabości godnego zastanowienia uważam, jest, że gdy z podłużnych przez wołę pozaciąganych zawłok zwyczajna materja odchodziła, z poprzecznych po pod grdyką zrobionych; czysty płyn do wody podobny dotąd odchodzi, taki jaki znalazłem u pierwszej sztuki w przerznętym guzie, jaki u drugiej z ucha wypływał, jaki u wszystkich koło grdyki znaleziono. Dziś 11 czerwca zaciągnąłem cielęciu właśnie tydzień mającemu zawłoczkę poprzeczną, ciekawy jestem czy go ta zabezpieczy. — Druga uwaga ważna dla czego żadna z odeszłych sztuk w inną porę dnia lub nocy nie zachorowała lecz zawsze wszystkie o jednej prawie godzinie to jest między 8 i 9 zrana, i żadna dłużej jak do godziny 2giej nie przetrwała. Otwarte pole do badań dla biegłych, szczyśliwy będę jeżeli te moje uwagi kogoś z współobywateli od utraty zastąpią.

AMERYKA. — Pewien dziennik Francuzki umieścił z dziennika *Telegrafo* wychodzącego w San Luis następujące opisanie teraźniejszego stanu rzeczypospolitej Meksykańskiej: » *Jucatan* jęczy pod jarzmem garstki żołnierzy, którzy stawszy się zdrajcami swojej ojczyzny i krzywo-

przysięgami, oświadczyli się za rządem centralnym. — *Tobasco* uczyniło to samo, ale starania dobrze myślących nie dały wiać góry złemu; umysły są w tej krainie bardzo wzburzone. *Oayaca* jest w powstaniu. Wielko-rządca który niedawno zrzekł się swojej dostojności, opanował teraz siłą orgęza ten sam urząd, tak, jak gdyby mu prawem dziedzictwa należał. — *Veracruz* oczekuje zniesienia dotychczasowego prawodawstwa; tamtejszy wielko-rządca unikając burzy, schronił się do *Mango de Oavo*. — *Puebla* nie ma żadnego prawodawstwa, a reprezentanci w obawie iżby anarchja do najwyższego nie doszła stopnia, rozjechali się do domów. — *Tlalpam* jest w zaburzeniu. — *Michoacan* panuje zupełny bezrząd. — *Zacatecas* zagrożone jest powstaniem. — W *Durango* wzniecił rozruchy pułkownik *Kacper Ochoa*, i chce zwałić z urzędu wielkorządę. — *Chihuahua* ledwie uznaje rząd zjednoczony. — *Sonorai Senaloo* chcą się oderwać. — W *Tamaulipas* i *Queretaro* zrzucano władcę. — *Nueva Leon* i *Coahuila* znajdują się podobnie w niespokojnym stanie; ten sam los czeka *Jalisco-Guanajuato* i *San Luis*, które dotychczas same jedne pozostały wolne od tej zarazy. Takie to są owoce powstania wojska w *Jalapa*.

— *Kolumbia*. — Donoszą z *Bogota* pod d. 29 marca, że najznakomitsi i najwięcej mający wpływu obywatele, są niekontenci z postępowania *Paeza*, a dotąd żaden z duchownych utworzonemu przez niego rządowi przysięgi nie złożył. Słychać nawet, że i wojsko zaczyna opuszczać stronę *Paeza*. Układy pełnomocników, aby zapobiedz w dobrym sposobie oderwaniu się *Wenezueli*, nie przysły do skutku; wysłani przez *Paeza* kommissarze nie chcieli inaczéj przystąpić do układów, jak tylko za poprzedniem uznaniem ich za pełnomocników kraju niepodległego, *Boliwar* postanowił natglé przemocą powstanców *Wenezueli* do uległości.

— *Połączone prowincje la Plata*. — Podług wiadomości z d. 10 marca pochodzących z *Buenos-Ayres*, niewiadomy jest jeszcze wypadek poselstwa wysłanego do *Kordowy* w celu uspokojenia tej prowincji. Odebrano tylko listy, podług których wyjechali już pełnomocnicy z *Kordowy*, udając się do obozu generała *Quirogi* na 50 mil ztamtąd odległego. — W *Buenos-Ayres* jest 4000 Anglików; zebrali się oni w miesiącu lutym pod przewodnictwem jenerałnego konsula Angielskiego i uradzili środki do wystawienia biskupiego kościoła protestanckiego, do którego rząd *Buenos-airski* potrzebny grunt ofiarował.

— *Chili*. Ostatnie z tego miejsca doniesienia, są daty 31 stycznia. Nieład i zamieszanie wzmagają się w *Chili*, a w *Conception* wybucha kontrarewolucja; jenerał *No vo a* wkroczył do tego miasta na czele 300 ludzi i dopuszczono się rabunku. — Nieporozumienia między jenerałami *Prieto* i *Freire* dotąd nie ustały; ostatni wysłał przeciwko pierwszemu na statku zbrojnym, 6 do 800 ludzi, jak sądzą do *Coquimbo* i *Talcahuano* przeznaczonych. Jenerał *Freire* jest człowiek umiarkowany i bardzo popularny; uważać go należy za głowę liberalnych stronników konstytucyjnych. Nie wątpię, że w krótkim czasie potrafi zebrać dostateczną potęgę na pokrośnienie swego przeciwnika, i że odnie sie zwycięstwo, bo cały naród jest za nim.

ANGLJA. — Z *Londynu*, d. 9 czerwca. — Wczorajszy biuletyn o stanie zdrowia królewskiego, jest następu-

jący. »W zamku Windsor, d. 8 czerwca. Dnia wczorajszego był król bardzo słaby, ale w nocy nastąpił sen pokrzepiający. Dziś rano ma się król nieco lepiej.« — Dziennik *Times* powiada, że pomimo nastąpięcego polepszenia w stanie zdrowia królewskiego, wąpią atoli, aby żył dłużej nad 48 godzin. — Hr. Matuszewic miał wczoraj konferencję z panem Aberdeen w ministerstwie spraw zagranicznych.

FRANCJA. — Z Paryża d. 8 czerwca. — Mówią że poseł angielski upraszał króla o posłuchanie oddzielne na dzień dzisiejszy, i że takowe wewnętrznego stanu Francji ma się dotyczyć. — Z Marsylii donoszą przez telegraficzną depeszę, że Neapolitański bryg *Leonidas*, który d. 1 b. m. z Mahon wypłynął i do Marsylii zawinął, widział d. 28 i 30 z. m. kilkaset okrętów, które przy świeżym wietrze północnym, trzy dni trwającym, płynęły ku zatoce Palma na wyspie Majorce. — Pozaonegdaj rozeszła się na giełdzie wiadomość o szkodach zrządzonych przez burzę w pierwszej dywizji floty Algierskiej, co miało wpływ na kurs papierów. Ta wiadomość nie potwierdziła się. Monitor zapewnia, że od floty nie odebrano dotąd nic urzędowego. — Piszą z Tulonu że dej Algierski nazaczył 100 piastrow za głowę każdego Franka, a 200 gdy żywcem dostawiony będzie. Ta okoliczność upoważnia do nadziei, że ludzie z osady okrętów przy brzegach Algieru rozbitych, nie zostali przez Beduinów wymordowani. D. 31 z. m. wypłynął z Tulonu ostatni oddział wyprawy złożonej z 6 przewozowych okrętów. Pora czasu była aż do dnia tego bez przerwy piękna i wiatr ciągle pomyślny; officerowie morscy zapewniają, że jeżeli jeszcze przez dni trzy tak potrwa, wyładowanie wyprawy, nie może jak tyłko powieść się pomyślnie.

GRECJA. — Donoszą z Ankony d. 18 maja co następuje: »Przybyły tu wczora, po 54 godzinnej żegludze z Konfu, statek parowy, przywiózł wiadomość, iż znaczne rozruchy przerywają pokój Grecji, i że użyte przez prezydenta środki do utrzymania porządku, nie są dostateczne do powściągnięcia niechęci i anarchji, która wszędzie panuje. — Potwierdzają to listy kupieckie z Wenecji i Nawarynu. Grecy zniechęceni już wybraniem dla nich króla przez Anglję, bardziej się jeszcze oburzyli, gdy senat za odebraniem protokółów od trzech sprzymierzonych mocarstw, zezwolił na wybór księcia Leopolda. Wzruszenie, które zrazu zdawało się tylko z ducha stronnictwa wychodzić, przybrało groźniejszą postać od czasu wahania się księcia Leopolda, w przyjęciu władztwa Grecji (o czem wiadzano w Morei). Senat przypisuje szczerple ograniczenie nowego kraju Greckiego samoistwu gabinetu angielskiego. Jest rzeczą uwagi godną, iż zaraz po ogłoszeniu listu senatu do księcia Leopolda, wybuchły rozruchy w rozmaitych okolicach kraju, zbrojne massy ludu wzbrańały się płacić podatek, a żołnierze, którzy je mieli rozpedzić i brońić poborców, musieli dopiero przez wojsko francuzkie być wspierani. Osady ostatniego niebędąc bardzo mocne, nie mogą wszędzie skutecznie działać; i zanoszą się na to, iż rząd znajdzie wielki opór z strony ludu, jeżeli Francja i Rossja nie wskażą mu środków do wynuszenia posłuszeństwa i dopełnienia ustaw.«

POZNAN, d. 16 czerwca. — Po wydaniu od N. Króla dwóch rozkazów gabinetowych do JW. Hake, rzeczywistego tajnego ministra stanu i wojny, pod d. 3 i 17 kwietnia r. 1828, względem zamienienia miasta Poznania w twierdzę, zebrała się w skutku tego rozkazu w m. czerwcu t. r., komisja pod prezydencją JW. generała porucznika Raucha szefa połączonego korpusu inżynierów i pionierów, w celu bliższego oznaczenia projektu fortyfikacji. Już w dniu 23 czerwca 1828 rozpoczęły się roboty około budowania twierdzy; roboty te odbywały się odtąd bez przerwy, a w dniu 23 maja r. b. założono na wzgórzu Winiary, kamień węgielny nowej twierdzy, w obecności J. K. M. księcia następcy tronu Pruskiego, J. K. M. księżnej Ludwiki Pruskiej i dostojnego jej małżonka, JO. księcia Radziwiłła namiestnika W. X. Poznańskiego, i ich rodziny, tudzież kilku generałów, oficerów sztabowych i niższego stopnia. Sporządzony w tej mierze protokół, podpisany przez N. królewicza i inne dostojne osoby, został zawarty w kamieniu węgielnym, wraz z listą wszystkich służących obecnie w armji Pruskiej oficerów, wykazem zatrudnionych przy budowie twierdzy oficerów od inżynjerji, najnowszym numerem Gazety Poznańskiej, butelką produkowanego w tamtecznej prowincji wina i rozmaitemi za panowania N. króla wybitymi monetami.

TURCJA. — Ze Smyrny d. 2 maja. — W dniu dzisiejszym utworzono tu nowo założoną giełdę; przybyła znaczna liczba kupców, meklerów pieniędzy i towarów, i już ułatwiono kilka interesów. Pan Lennep, niderlandzki konsul, jest na czele tego użytecznego instytutu.

WŁOCHY. — Według listów z Neapolu do d. 18 maja panowało tam od trzech dni niezwyčajne zaciemnienie powietrzokręgu, połączone z innem równie niezwyčajnem zjawiskiem. Drzewa, dachy i balkony, okryte były czerwoniawym, wapiastym pyłem, który, jak się zdaje, wiatry południowe przywiały. Opróczynach tych obslwijszych zjawisk nie jeszcze nie wiadzano w Neapolu dnia 18, i przypisywano je zasztemu gdzieindziej jakiemu wypadkowi natury. — Podobne doniesienie odebrano z Lukii dnia 21 m. b.; po trzech dniach, w których wiał wiatr zwany sirocco, wśród zaciemnionej i parnej atmosfery, spadło w nocy z dnia 16 na 17, z łagodnym deszczem, mroństwo czerwoniawo-żółtego pyłu glinkowatego, który zdawał się zawierać w sobie części niedokwasu żelaza. Dnia 17 zrana wszystkie dachy okryte były delikatnym pyłem, który szczególniej widzieć było można w gładkich i suchych miejscach. Także na polach i drzewach to samo uważano; mianowicie musiano oczyścić z tego pyłu drzewa morwowe, służące za pokarm robaczkom jedwabnym. — I w Rzymie było w tych samych dniach zaciemnienie powietrzokręgu i deszcz pyłowy; podobnież w Marchiach. Z Sycylii nie ma jeszcze listów tej daty. Z powszechną niecierpliwością wyglądamy wyjaśnienia tych zjawisk.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. — *Hrabia Ory* czyli *zniweczone podejście*.